

Van verborgen parel naar dorpsanker

Tibau De Paepe

Het vernieuwde NAVIGO Visserijmuseum in Oostduinkerke had in de eerste plaats de eenvoudige ambitie om zichtbaarder te worden. Het oude museum zat wat verscholen en bleef voor veel bezoekers een lokale schat die je enkel vond als je ernaar zocht. Met de nieuwe ingrepen is dat veranderd. Het gebouw, ontworpen door Havana architectuur, nestelt zich nadrukkelijk in het dorpscentrum en sluit aan bij de schaal en logica van zijn omgeving. Het bestaat uit een reeks volumes met hellende daken, geïnspireerd door de eenvoudige vormen van vissershuisen, en neemt materialen, kleuren en verhoudingen van de bestaande site over. NAVIGO toont zich nu openlijker als wat het wil zijn: een museum over een levende kustcultuur, ingebed in het dagelijkse dorpsleven.

De uitbreiding bestaat uit twee nieuwe volumes die aan weerszijden van de bestaande museumvleugel gepositioneerd zijn. Het eerste volume bevindt zich aan een steegje dat naar het dorpsplein leidt en is in essentie een werkgebouw met depot, kantoren en een educatieve keuken. Wat het bijzonder maakt, is niet zozeer de organisatie van die functies, maar de manier waarop ze zichtbaar worden gemaakt. Vanaf de straat kijk je rechtstreeks binnen in de keuken. Binnenin opent de gang zich op het gelijkvloers naar het depot, waardoor opslag geen afgesloten ruimte blijft, maar deel wordt van de ervaring. Op de eerste verdieping wordt dat principe verdergezet in een kijkkabinet dat opnieuw zicht geeft op het depot. Zelfs de werkplekken bovenin, met uitzicht over de site, maken deel uit van die logica waarbij het museum niet alleen zijn collectie toont, maar ook zijn werking.

De nieuwe museumvleugel aan de Vrijheidstraat, dat tegelijk het onthaal is,

vormt het tweede volume en trekt vanzelf meer de aandacht. In de centrale zaal hangt het skelet van potvis Valentijn als een monumentale aanwezigheid. De ruimte is opgebouwd als een soort compacte basiliek met een hoge middenruimte waarin het skelet hangt, geflankeerd door een lagere zone waar objecten in cabines worden gepresenteerd. Die opstelling geeft richting aan de blik en structureert de beweging door de ruimte. Langs de raampartijen aan de andere zijde, die het oude vissershuisje op het dorpsplein knap laten zien, loopt een doorgetrokken zitvlak. Het is een eenvoudig maar precies gebaar gebaseerd op feedback van bezoekers. Zij wilden kunnen zitten, kijken, wachten of even blijven hangen en kregen gehoor van de ontwerpers. Boven de onthaalhal ligt tot slot nog een nieuwe ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen. Wie de trap opgaat krijgt door een grote raampartij opnieuw zicht op de potvis, dit keer op ooghoogte. Het skelet is geen object op afstand, maar een aanwezigheid die je bijna recht aankijkt. Het is een slim moment in de circulatie die jong en oud zal bijblijven.

Wat hier vooral indruk maakt, is hoe een ogenschijnlijk bescheiden ingreep zo consequent is doorgedacht. Zichtbaarheid vormt het vertrekpunt, maar wordt vertaald in een uitgekende ruimtelijke dramaturgie, met evenveel aandacht voor werking, collectie als bezoeker. Met deze uitbreiding nestelt NAVIGO zich sterker dan voorheen in het dagelijkse leven van Oostduinkerke, en met het museum ook de visserscultuur die het laat zien. Het project toont hoe een klein museum, met gerichte ingrepen en heldere keuzes, zijn verhaal krachtig kan verankeren in zijn omgeving.